

Vanlig, inte folklig

av Anders Hansson

En räkmacka ställs på bordet framför honom. Men Per Gessle är så upptagen av det han pratar om att han till en början knappt märker det.

– Oj, jag glömde säga tack, utbrister han efter ett par sekunder, varpå han påkallar kyparens uppmärksamhet för att tacka.

Ska man döma av den timma vi tillbringar tillsammans är detta typiskt för Per Gessle. Han är trevlig och artig och serverar sitt sällskap kaffe innan han håller upp till sig själv.

Ovanligt vanlig

– Per är den vanligaste ovanliga person jag har träffat, säger Sven Lindström, författare till biografien *Att vara Per Gessle*. I grunden är han extremt vanlig men att befinna sig i strålkastarljuset under trettio år påverkar såklart en person.

För sådär vanlig kan man egentligen inte säga att Per Gessle är. Den internationella karriär han och Marie Fredriksson hade med Roxette saknar motstycke i Sverige. Fyra listettor i USA (att jämföras med ABBA:s enda), 60 miljoner sålda album och sprängfyllda arenor världen över. De gånger hans första band Gyllene Tider återförenas tycks succén given. Senast det hände var 2004 då man sålde ut Ullevi och spelade för 59 000 människor. Något som normalt bara utländska megastjärnor som Bruce Springsteen och U2 får vara med om. Läger man till framgångarna som soloartist tonar bilden av en folkkär, men knappast folklig, person fram.

– Jag har aldrig försökt göra något folkligt, säger Per Gessle. Jag gillar inte vad folk i allmänhet gillar utan läser konstiga böcker och ser konstiga filmer från konstiga länder. Vad jag från början ville var att spela i ett band. Detta har gett effekter som framgång, kändisskap och pengar. Men jag har aldrig gillat att vara kändis, även om det såklart finns fördelar med det.

Begränsad multitalang

Vad tror han då själv är förklaringen till att han har varit och är så framgångsrik? Vilken egenskap hos honom har varit viktigast? Ställd inför den frågan tvekar Per Gessle.

– Herre Jesus, säger han och tar en paus för att tänka efter. Jag är duktig på att skriva låtar, det vet jag. Men jag är också medveten om mina begränsningar. Inom mig hör jag hur jag vill att min musik ska låta men jag vet att jag behöver hjälp med att få fram det. Jag har aldrig trott att jag är bäst på allt. Däremot tror jag att jag är bra på att få andra att prestera.

Runt sig har Per Gessle därför samlat ett antal människor som han tycker om att jobba med. Flera av dessa yrkesrelationer är extremt långvariga vilket är ganska unikt i branschen.

– Vissa personer har jag jobbat med sedan det var vänstertrafik, skojar han.

Biografiförfattaren Sven Lindström tycker att ovanstående förklaring till framgångarna är väl ödmjuk.

– Per är en multitalang, förklarar han. Han har en artistisk talang, såklart. Men även en genomförande och en visionär talang. Det finns många som är världens bästa konstnär när de sitter på krogen. Per pratar inte så mycket men gör desto mer.

– Dessa egenskaper är så självklara för mig, det är ju jag, säger Per Gessle. Jag känner inte att det är något unikt med mig.

Citatspäckat

Kännetecknande för Per Gessles karriär är att den alltid är på väg någonstans. Han har aldrig vilat på lagrarna utan hela tiden jobbat vidare. Det förklarar han så här:

– Jag har ju förmånen att få arbeta med det jag gillar. Mitt jobb är min hobby.

En biografi däremot innebär ju per automatik ett tillbakablickande och Per Gessle har vacklat i sin inställning till boken. Från att till en början varit positiv till idén hoppade han sedan av projektet. Den avgörande händelsen till att det verkligen blev en biografi nu var den hjärntumör som Marie Fredriksson opererades för 2002.

– Jag kände att någon borde berätta historien om framför allt Roxette medan Marie levde. Det var ju faktiskt så illa att vi inte visste hur länge hon skulle finnas kvar. Då fick Sven klartecken.

Journalisten Sven Lindström fick fria händer i sitt arbete. Ursprungligen var tanken att boken enbart skulle bestå av citat. Slutresultatet blev en slags hybrid där Sven Lindström ibland går in och berättar för att driva handlingen framåt. Sina egna uttalanden har Per Gessle granskat men vad andra sagt om honom har han över huvud taget inte lagt sig i. Det innebär att biografien, trots att den är auktoriserad av huvudpersonen, innehåller en del negativa uttalanden om Per Gessle.

– Jag ville inte att boken skulle glorifiera mig eller att jag skulle framstå som någon hjälte, förklarar han. Att bygga upp en karriär i en bransch som är så vansinnig är aldrig konfliktfritt.

Trots att han själv satt upp förutsättningarna för boken var hans reaktion när han läste ett första testkapitel: "Varför utsätter jag mig för det här?"

– Det finns ju mycket som är jobbigt, saker från barndomen till exempel, som jag ägnat hela livet åt att försöka tränga bort. Så kommer en galen skåning och drar upp allt igen. Men det kan ju vara nyttigt ibland.

Please please me

Förutom att berätta historien om Per Gessle, Gyllene Tider och Roxette ger Sven Lindströms genomarbetade och rikligt illustrerade biografi goda inblickar i hur musikindustrin fungerar. Ofta är det slumpen som styr. Ett praktexempel på detta är historien om "The Look", Roxettes första hit i USA. Om inte utbytesstudenten Dean Cushman, när han kom hem till Minneapolis efter flera år i Sverige, hade tjatat på den lokala radiostationen att spela Roxette (och lånat ut

sitt exemplar av *Look sharp!*) hade duon kanske aldrig fått sitt stora internationella genombrott.

Att ha turen på sin sida räcker dock inte. För att slå igenom på allvar i världen och framför allt i USA krävs väldigt hårt arbete. Det är många som ställer krav och livet som internationell popidol är inte alltid glamoröst.

– I USA blev det tidigt en *clash* med skivbolaget, berättar Per Gessle. De visste inget om vår bakgrund, att vi var turnerande artister. De trodde att vi bara var ett radioband. När vi därför fick stå och mima på någon nattklubb för att *pleasa* radiostationerna som tack för att de spelade vår platta blev vi lite förbannade. Samtidigt var det första året i USA ett äventyr och vi sveptes med av branschen och tidens anda och uppträdde som snälla svenskar.

– När man jobbar internationellt finns det hela tiden krav på en att man ska leverera, fortsätter han. Alla tycker olika, Tyskland, England, USA och så vidare och alla ska ha olika singlar, olika mixar, olika radioformat. Själv är man spindeln i nätet som försöker *pleasa* alla.

Dessa krav har även ställt låtskrivaren Per Gessle på prov. Flera gånger har det handlat om att skivbolaget tyckt sig sakna en given förstasingel.

– Så var det när vi gjorde *Puls* med Gyllene Tider. Då gick jag hem och skrev "Sommartider".

Under liknande omständigheter kom "Sleeping in my car" från plattan *Crash!Boom!Bang* till.

– Jag har tagit kritik och önskemål från skivbolaget på rätt sätt och skrivit nya låtar utifrån vad jag kände just då. Det tror jag är en oerhörd styrka. Kanske har det påverkat min musik indirekt, det vet jag inte. Jag har i alla fall alltid försökt skriva den bästa låt jag kunnat varje gång.

Glädjeresan

När han ombeds att se tillbaka på sin karriär så här långt lyfter Per Gessle fram Roxette-epokens enorma framgångar som det han är mest nöjd med.

– Jag tyckte att det var kul när Marie sjöng mina låtar för då fick hon verkligen stå på tå och visa vilken sångerska hon är.

Däremot har han svårare att plocka ut något som han känner sig missnöjd med. Efter en stunds funderande utbrister han:

– Jag är inte missnöjd med något. Det här har varit en *joyride* hela vägen. En underbar resa. Det är klart att man kunde maximerat vissa saker bättre. Men jag har fått uppleva otroliga grejor, som att spela för 60 000 personer i Sao Paolo. Populärmusiken är av naturen sådan att man är utbytbar. Jag är lycklig över att ha kunnat hålla på så här länge i en bransch som äter upp folk.